

شماره: ۲۵

تاریخ: ۱۴۰۱/۱/۶

ساعت:

پیوست: داره

« مقال تولید، پژوهیانی ها، مانع زدایی ها »

چاپ آقای بیکن
رئیس محترم آملی امنات ایران

سلام علیکم

به استناد ماده یک، قانون ساماندهی مد و لباس، مصوب ۱۳۸۵/۱۰/۱۲ مجلس شورای اسلامی، به منظور حفظ و تقویت هویت ایرانی - اسلامی، ارج نهادن، تبیین، تشییع و ترویج الگوهای بومی و ملی، هدایت بازار تولید و عرضه البسم و پوشاس براساس طرحها و الگوی داخلی و نیز جهت ترغیب عموم مردم به پرهیز از انتخاب و مصرف الگوهای بیگانه و غیرمانوس با فرهنگ و هویت ایرانی، «شخصهای نظرات بر طراحی، تولید، تبلیغ و عرضه پوشاس اجتماعی بانوان» که در جلسات رسمی کارگروه مذکور با حضور اعضاء تدوین و تصویب شده است، جهت اعمال از سوی تولیدکنندگان و توزیعکنندگان پوشاس بانوان و بنا نهادن فرایند نظرات صنفی بر واحدهای تولیدی و توزیعی لباس بر آن ابلاغ می شود. شایان ذکر است ضوابط سایر گروههای پوشاسکی در مصوبات مستقل دیگری ابلاغ خواهد شد. لالف

لطفاً
محمد مهدی احمدی

۲۳۹۵۰۴۰

میدان بهارستان، خیابان کمال الملک تلفن گویا: ۱۱۳۸۵۶۰۰۷ شماره:

بسمه تعالیٰ

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
شورای فرهنگ عمومی

شاخص‌های نظارت بر طراحی، تولید، تبلیغ و عرضه پوشش اجتماعی بافوان

تصویب کارگروه ساماندهی مد و لباس کشور

موافق 1400/11/20

جمهوری اسلامی ایران

مقدمه *

این دستورالعمل به منظور معرفی شاخص‌ها، اصول و قواعد «طراحی و تولید» و «سوابط تبلیغ و عرضه» پوشاسک اجتماعی دختران و بانوان ایرانی بر اساس فرهنگ ایران اسلامی تهیه شده است. تعاریف، ساختار کلی پوشاسک اجتماعی بانوان و ملحقات آن، چگونگی کاربرست پارچه و مواد اولیه، نظام چیدمان تبلیغ و فروش و نیز مراجع تعیین و تطبیق شاخص‌ها در مراحل چهارگانه «طراحی، تولید، تبلیغ و عرضه» از موضوعات این دستورالعمل است.

(الف) تعاریف و مراجع:

۱- تعاریف

* تمایز پوشاسک اجتماعی بانوان از پوشاسک «خصوصی» و «مجلسی»
انواع اصلی پوشاسک بانوان، متناسب با موقعیت استفاده از آنها، عبارتند از «پوشاسک خصوصی»، «پوشاسک مجلسی» و «پوشاسک اجتماعی»، محل استفاده «پوشاسک خصوصی» در درون منازل و با محیط‌های خصوصی همچون باشگاه‌های ورزشی است. «پوشاسک مجلسی» در محافل (غیر معابر) استفاده می‌شوند. این نوع پوشاسک متناسب با کارکرد آنها در اتواتر پیراهن، داكن و ... طراحی و استفاده می‌شوند که گاه مزین به تزییناتی هستند که آنها را از پوشاسک قابل استفاده در معابر، که نمایانگر سادگی در پوشش است، تمایز می‌کنند. محل استفاده «پوشاسک اجتماعی»، همه عرصه‌های عمومی و اجتماعی همچون معابر، خیابان‌ها، بوستان‌های شهری، اداره‌ها، آموزشگاه‌ها، مجتمع‌های تجاری - اداری، و نظایر آن است که باید شاخص‌هایی عفیفانه را دارا باشد. از این رو ویژگی‌های آن از ویژگی‌های پوشاسک خصوصی و مجلسی تمایز است. قطعات کلی پوشاسک اجتماعی بانوان شامل گونه‌های سریوش (چادر، مقصمه، روسربی و شال) گونه‌های تن‌پوش (بانتو، مانتو، پوشانکی با پوشاندنگی نظیر آنها) و چای‌پوش (شلوار) است.

۲- پوشش عفیفانه

در این دستورالعمل «پوشاسک اجتماعی» زنان و دختران، با ممیزه پوشش عفیفانه مد نظر قرار گرفته است. چنین پوشاسکی منطبق بر ممیزات و ارزش‌های سیکهای پوشش است که در فرهنگ ایرانی - اسلامی وجود دارد.
پوشش عفیفانه، در عین آراستگی، با پرهیز از تأکید بر ممیزات جنسیتی، «باوقار» و «حیاوارز» است، ضمن آنکه تسلیم‌گر فعالیت‌های اجتماعی مفید بانوان در زندگی روزمره است.

۳- مراجع تعیین شاخص‌ها و پشتیبانی

کارگروه ساماندهی مد و لباس که زنجیری بینادستگاهی است، از حلزونی تحقیق و پایش سنتجه‌های «فرهنگی، دینی و تمدنی»، «اقتصادی» و «فناورانه و خلاقی»، شاخص‌های پوشاسک اجتماعی بانوان را تعیین می‌کند؛ با تأثیرگذاری این امر که ترکیب چند سنتجه با یکدیگر، شاخص را می‌سازد، جهت تسهیل و افزایش سوعت و دقت عمل ناظران، این میارها می‌توانند مصوب‌سازی شوند.
این دستورالعمل، ۳ مرجع برای تعیین شاخص‌ها و یک ناظر پشتیبانی به شرح ذیل دارد:
- در مرحله طراحی پوشاسک اجتماعی، مرجع، «کارگروه ساماندهی و مد و لباس» است.
- در مراحل تولید و عرضه پوشاسک اجتماعی در واحدهای صنعتی، مرجع، «التحاریه پوشاسک» است.

- در مراحل تولید و عرضه پوشاسک اجتماعی در واحدهای صنعتی، مرجع، «وزارت صمت» است.

همچنین در مراحل سه گانه تولید، تبلیغ و عرضه، «بیان نظارت بر اماکن عمومی ناجا»، از دستگاههای مسئول پیش‌تیان انتظامی من نماید و در پخش بی‌پویی انتظامی و حل مراحل قضایی، همراه و همبار دستگاهها است.

ب: اصول و قواعد در «پوشاسک اجتماعی»

1- رعایت شناختن های پوشش عقایقه در مراحل چهارگانه، ضروری است. مهمترین این شناخت ها عبارتند از:

- پوشاسک اجتماعی با نوی ایرانی، برگرفته از فرهنگ و تمدن ایرانی و مقناسب بنا میارهای اسلامی در پوشش زنان طراحی و از بازتولید فرهنگ بیگانه و یا ارزش های نامانوس در مرحله طراحی و تولید، پرهیز شود.
- پوشاسک اجتماعی بازار، به نحوی طراحی شود که به افزایش امنیت اجتماعی و اخلاقی کمک و در ارتقای منزلت بازار نقص موثری ایفا کند.
- در طراحی پوشاسک اجتماعی، کارکرد پوشانندگی پوشاسک مدنظر باشد و از بکارگیری اجزاء پوشاسک خصوصی و شیوه نمودن پوشاسک اجتماعی به پوشاسک خصوصی پرهیز شود.
- در پوشاسک اجتماعی بازار، علاوه بر کمیت پوشش همچون اندازه، به کیفیت پوشش شامل جنس، رنگ، سایز، مدل و... توجه شود.

2- ارزش های عرفی و سنتی اقوام و اقلیم های گوناگون در ایران، مورد توجه قرار گیرد و از هنجارشکنی پرهیز شود. در طراحی و تولید پوشاسک اجتماعی با نوی ایرانی، حفظ و پایا احیاء لباس های بومی و قومیت در اقلیم های گوناگون، از اولویت ویژه ای پرخوردار است.

3- توجه به کیفیت پوشش در تولید با اولویت استفاده از مواد اولیه بومی - ملی، سازگاری با محیط زیست و میارهای سلامت ضروری است.

4- پوشاسک اجتماعی بازار، تداعی کننده مؤلفه های ضد ارزش (وهن مقدسات و مقررات کنسور) نباشد.

5- توجه به مؤلفه های مهم دانش زو، خلاصت و نوادری در طراحی پوشاسک اجتماعی بازار همیت دارد.

6- ارزش های عرفی و سنتی منطقه در مراحل چهارگانه عورت توجه قرار گیرد و از هنجارشکنی پرهیز شود.

7- توجه به حقوق منوی صاحبان طرح و ایندۀ ضروری است.

8- اخذ مجوزهای لازم در هر بک از مراحل چهارگانه از مبادی قانونی ضروری است.

ج: ضوابط در ساختار پوشاسک اجتماعی و ملحقات آن:

9- اصول علمی و دانش فنی بکار رفته در طراحی پوشاسک، با محوریت کاربردی بودن پوشاسک در اجتماع برای بازار هماهنگ باشد.

10- پوشانندگی کامل در طراحی پوشاسک اجتماعی ضروری است. از جمله تمهدن قد مناسب پوشش (حداقل تا ۳۰)، طراحی استین بلند (تا مج)، جلوسته بودن با روی همگرد داشتن دو طرف پوشش (با بکارگیری وسیله‌ی مناسب همانند دکمه و زیپ) و در صورت استفاده از پارچه غیرساز (مثل خریر و تور) تمهدن استر دوخته شده به آن ضروریست.

- 11- استفاده از الگوهای بدنه و اندام‌ها (جذب) ممنوع است. (مانند مانتو جلو باز، مانتو جذبه، مانتو حریر بدون آستر دوخته شده) و هرگونه پوشاشک نشانگر ایجاده گری).
- 12- استفاده از هرگونه برش باز مدخل پوشانندگی (ولو اینکه با زیپ یا دکمه بسته شود) یا هر فرمی که موجب جلب نوجه گردد (مانند شاخص کردن نواحی خاص بدنه) ممنوع است.
- 13- پوشاشک اجتماعی باتون باید یک تکمیل کامل و بدون تقصی منجر به تیار پد ملحقات جهت تأمین حجاب باشد (مانند مدل بدون آستین یا با آستین ناقص مثل سارافون، استفاده از زیری مجرزا و ...)
- 14- از شبیه کردن پوشاشک اجتماعی باتون به پوشاشک خصوصی پرهیز گردد (دامن دارکردن، کوتاه کردن و یا شبیه کردن پوشاشک مذکور به لیاس اقیانی به نحوی که نافق پوشش عفیفانه گردد، از جمله این مضادی است).
- 15- در طراحی پوشاشک اجتماعی دختران و باتون از مصادیق ذیل پرهیز گردد:
ساتر تیون، مصناق لباس شفتر شدن، تبرچ و انگشت‌نمایی در اجتماع، ایجاد سیالیت چنسی در پوشاشک دختران و باتون با طراحی لباس فاقد جنسیت (unisex)، استفاده از طراحی پوشاشک مردانه به عنوان پوشاشک اجتماعی زنانه، استفاده از صبک پوشش ویژه مشاغل مردانه در پوشاشک اجتماعی زنانه، استفاده از نمادهای کثیفی و پارگی، استفاده از تصاویر حیوان و انسان، حروف و کلمات و اعدام غیر قارسی.
- 16- هرگونه استفاده نامناسب از نمادها و مفاهیم مقدس (اسماء مبارکه، آیات قرآن، اسماء، معصومین، علامت و مضمون مقدس) سایر ادیان و مذاهب، نمادهای ارزشی و انتقامی ممنوع است.
- 17- استفاده از طرح‌ها، الگوها، نمادها، مفاهیم و علائم منسوب (یا تداعی گر واپسگی) به گروه‌ها، ائمین‌ها، مذاهب، مکانی فکری و جریان‌های لنحرافی یا برانداز یا ملارض و یا صدفرهنگ ایرانی - اسلامی ممنوع است. درج نمادهای ادیان غیر رسمی بر انسان قانون اساسی در طراحی و تولید پوشاشک اجتماع باتون ممنوع است.
- 18- استفاده از نمادها و نشانهای پوشش‌های رسمی نظامی کشور در طراحی ممنوع است (استفاده از اجزاء و ملحقات، نمادها و لباس‌های نیروهای نظامی در لباس‌های نامریوط به آن‌ها مجاز نیست).
- 19- بکارگیری علائم و نشان‌های خارجی (اسم از محصولات تجاری یا غیر آن) در طراحی پوشاشک اجتماعی باتون، به هر نحو و شکل، کلی یا چزقی مجاز نیست.
- 20- سریوش در پوشاشک اجتماعی باتون باید به نحوی باشد که تمام سر و موهد، گرد و گریبان را پوشاند. (حداقل ۹۰×۹۰ سانتی متر)
- 21- پوشش پایین تنه در لباس اجتماع باتون، فقط ظوساً شلوار (از فاتق تا مج حنافل ۱۰۰ سانتی متر) مجاز است. به همین خاطر، لباس اجتماع باتون نباید به گونه‌ای باشد که منجر به حذف شلوار گردد (مانند: دامن و جواراب شلواری (اسبورت) جایگزین شلوار و ...). هر نوع پارگی که مخل پوشانندگی باشد و زاب (خرابش) نیز ممنوع است.
- 22- تمامی اجزای پوشش (سریوش، تن پوش و پاپوش) شامل این دستورالعمل می‌باشد. قروشگاه‌ها، سکوهای مجازی، خانه‌های منه، رویدادها و نمایشگاه‌های لباس اجتماعی ملزم به رعایت این قواعد در عرضه و تبلیغات می‌باشند.

د: ضوابط در پارچه و مواد اولیه:

کاریست پارچه و مواد اولیه برای استفاده در اجزای پوشاشک اجتماعی (سریوش، تن پوش و پاپوش) شامل ضوابط ذیل است:

- 23- استفاده از پوست حیوانات (حرام گوشت) نهی شده بر اساس موذین شرعی ممنوع است.
- 24- پکارگیری پارچه ایرانی و سازگاری پارچه مورد استفاده در لباس باشون، با محیط زیست، بهداشت و سلامت اولویت دارد.
- 25- پکارگیری خلاقانه نسادهای اصل فرهنگی ایرانی - اسلامی در طراحی پارچه مود تاکید و در اولویت است.
- 26- پکارگیری پارچه‌های نامتعارف و متبرج در پوشش اجتماعی (مانند پارچه‌های براق، رنگ بدن و با بدنه نما و توری بدون آستر متصل و ...) ممنوع است.
- 27- توجه به تناسب جنس، نقش و رنگ پارچه با کارکرد پوشش اجتماعی باشون، ضروری است.
- 28- افراط کردن اجزای مانند گمرنده، زنجیر، و سایر اشیاء، با هدف تقلید از مدل تجهیزات ایمنی هاردنس به عنوان پوشش اجتماعی باشون ممنوع است.

ه: خواباط در نظام چیدمان فروش (ویترین) و تبلیغ:

فروشگاه‌ها، سکوهای مجازی، خانه‌های صد، رویدادها و نمایشگاه‌های پوشش اجتماعی، ملزم به رعایت قواعد ذیل در عرضه و تبلیغات پوشش اجتماعی باشون هستند:

- 29- پوشش اجتماعی باشون، باید از پوشش مجلسی و پوشش خصوصی تذکیر شده و عرضه گردد و در قروشگاه‌ها و مراکز خرید با تابلو یا برچسب از دیگر پوشش باشون تمایز شود.
- تصویر: ملاک تشخیص لباس اجتماع از غیرآن محدود به بند 30 و 31 نبوده، بلکه جنس، فرم و شکل کلی لباس، کیفیت سایر مخصوصلات واحد مربوطه (اشم از طراح، تولید کننده، عرضه کننده و قیمت کالا)، کیفیت عرضه و کیفیت تبلیغ لباس نیز ملاک می‌باشد و مرجع تشخیص آن، ناظرین مربوطه می‌باشدند.

- 30- اساقه برچسب «پوشش اجتماعی باشون» داخل پوشش اجتماع باشون الزامی است.

- 31- استفاده از نام قشنان (زند) و نام مخصوص بیگانه برای مخصوص داخلی، یا استفاده از عنوان بی معنا و با دارای معانی با پاره منف مذهبی، فرهنگی، اجتماعی و سیاسی در فعالیت‌های تبلیغی پوشش اجتماعی باشون ممنوع است.

- 32- تبلیغ و عرضه ا نوع توریان، سرینده، روسری کوچک (مینی اسکارف) و ... به عنوان جایگزین سریوش در پوشش اجتماعی باشون ممنوع است.

- 33- تبلیغ (ویترین و مجازی) لباس اجتماعی باشون نباید به گونه‌ای باشد که منجر به حذف شوار گردد، مانند عرضه و تبلیغ دامن و چوراب شاوری (سایپورت) با تنبیه جایگزین شلوار که برای پوشش اجتماعی باشون ممنوع است.

- 34- در فرایند تبلیغ، عرضه و معرفی طرح ها (اعم از پوشش اجتماع و غیر آن) هرگونه استفاده از مدل زنده، تصویر، ویدئو و ... ممنوع می‌باشد.

- 35- در خصوص استفاده از بیکره‌های مصنوعی (مانکن‌ها)، تصاویر تبلیغاتی داخل فروشگاه و نیز در تبلیغات محیطی و فضای مجازی رعایت شاخص‌های این دستورالعمل و حدود شرعی حجاب الزامیست. و درصورت پیداگویند بقیه اجزای بدن، رعایت سایر قواعد شرعی الزامی است.

- 36- تولید و توزیع بروشورهای تبلیغاتی، آگهی‌نماها و تبلیغات فضای مجازی در تبلیغ پوشش اجتماعی باشون بر اساس معاد این دستور العمل مجاز نبوده، در هین حال مستلزم اخذ مجوز از سراجع نظارتی تبلیغات محیطی و مجازی نیز هستند.

37- ساختار تبلیغاتی در تبلیغ پوشای اجتماعی بالوان باید منطبق با قوانین تبلیغات کشوری باشد.

38- اخذ نشان شیما و الصاق آن در داخل لباس موجب حمایت کارگروه مد و لباس از طراح و لیجاد همپیری برای تولید و عرضه آن، توسط بخش های ذی ربط می شود.

و: اخلاق رسانی و فرهنگ سازی دستور العمل:

39- به منظور حسن اجرای این دستور العمل، مفاد آن توسعه دبیرخانه کارگروه ساماندهی مد و لباس کشور و نعایندگان استانی آن، برای طراحان و تولیدکنندگان مد و لباس، و ناظران اتحادیهها تبیین می شود.

40- ادارات کل حکومت استان ها، اتاق اصناف و اتحادیهها جهت تبیین، اخلاق رسانی و مفاد این دستورالعمل به اعضا و اصناف برنامه ریزی نموده و پلیس نظارت بر اماکن عمومی ناجا از دستگاه های مسئول پشتیبانی انتظامی می نماید و در بخشی هیچی انتظامی و طلب مراحل قضایی نیز همراه و همبار خواهد بود.

41- این دستور العمل می تواند به صورت سالانه توسط کارگروه ساماندهی مد و لباس کشور مورد ارزیابی و اصلاح قرار گیرد.

«این دستور العمل مشتمل بر دو بخش و 41 بند در جلسه جهلم کارگروه ساماندهی مد و لباس کشور مورخ 1400/11/20 تصویب و به امضاء وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی رسید و از زمان ابلاغ لازم الاجرا می باشد.

محمد مهدی اسماعیلی

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی